

Δελτίο Τύπου
Λουξεμβούργο, 15 Σεπτεμβρίου 2021

Κατάλληλη η εποπτεία των κρατών μελών που έχουν λάβει χρηματοδοτική συνδρομή, χρήζει ωστόσο εξορθολογισμού

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ελέγχει κατά πόσον τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ που εξέρχονται από πρόγραμμα μακροοικονομικής προσαρμογής παραμένουν απαρέγκλιτα στη σωστή πορεία, προς όφελος τόσο των ιδίων όσο και των δανειστών τους. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο εξέτασε τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αποτελεσματικότητα της μεταπρογραμματικής εποπτείας για τα πέντε κράτη μέλη (Ιρλανδία, Πορτογαλία, Ισπανία, Κύπρος και Ελλάδα) που έλαβαν χρηματοδοτική συνδρομή μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση του 2008. Διαπίστωσαν πως, μολονότι η εποπτεία αποτελούσε κατάλληλο εργαλείο, η αποδοτικότητά της περιορίστηκε από την ασάφεια των στόχων και από το γεγονός ότι η υλοποίηση χαρακτηριζόταν από έλλειψη ορθολογικής οργάνωσης και εστίασης. Συνιστάται, συνεπώς, η επανεξέταση των διαδικασιών και η αναθεώρηση της σχετικής νομοθεσίας, ειδικότερα προκειμένου οι δραστηριότητες εποπτείας της να ενσωματωθούν στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο.

Κατά την περίοδο 2010-2013, η Ιρλανδία, η Πορτογαλία, η Ισπανία, η Κύπρος και η Ελλάδα έλαβαν χρηματοδοτική συνδρομή συνολικού ύψους 468,2 δισεκατομμυρίων ευρώ. Βάσει της νομοθεσίας της ΕΕ, τα κράτη μέλη που εξέρχονται από πρόγραμμα μακροοικονομικής προσαρμογής υπόκεινται σε πρόσθετη εποπτεία. Επί του παρόντος, σε εποπτεία μετά το πρόγραμμα (ΕΜΠ) υπόκεινται η Κύπρος, η Ιρλανδία, η Πορτογαλία και η Ισπανία. Η Ελλάδα υπόκειται σε ενισχυμένη εποπτεία, διότι θεωρείται ιδιαίτερα ευάλωτη σε οικονομικές δυσκολίες οι οποίες ενδέχεται να προκαλέσουν δυσμενείς δευτερογενείς επιπτώσεις σε άλλα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ.

«Οι δραστηριότητες μεταπρογραμματικής εποπτείας που εξετάσαμε ήταν κατάλληλες, αλλά χρήζουν εξορθολογισμού», δήλωσε ο Alex Brenninkmeijer, Μέλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και αρμόδιος για την έκθεση. *«Ευελπιστούμε οι εργασίες μας να συμβάλουν στην εν εξελίξει επανεξέταση των ρυθμίσεων οικονομικής διακυβέρνησης στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Θα μπορούσαν επίσης να αξιοποιηθούν κατά τις συζητήσεις σχετικά με τον*

Σκοπός του παρόντος δελτίου Τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της ειδικής έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το πλήρες κείμενο της έκθεσης διατίθεται στον ιστότοπο eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

σχεδιασμό ενός μηχανισμού εποπτείας σε σχέση με την αποπληρωμή των δανείων που θα χορηγηθούν στο πλαίσιο του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.»

Έως τον Μάιο του 2021, και τα πέντε κράτη μέλη είχαν συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις αποπληρωμής τους και είχαν ανακτήσει πρόσβαση στην αγορά με αποδεκτά επιτόκια. Η εποπτεία της Επιτροπής συνέβαλε στον καθησυχασμό των χρηματοπιστωτικών αγορών. Ωστόσο, δεν υπάρχουν άλλα στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι προήγαγε την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων, κάτι που οφείλεται εν μέρει στην απουσία κινήτρων και ισχυρών μέσων επιβολής. Οι ελεγκτές διαπίστωσαν ότι η εποπτεία που ασκεί η Επιτροπή αλληλεπικαλύπτεται εν μέρει με την από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας παρακολούθηση της ικανότητας αποπληρωμής των ίδιων κρατών μελών. Επίσης, διαπίστωσαν αλληλεπικάλυψη μεταξύ ορισμένων δραστηριοτήτων της Επιτροπής, και συγκεκριμένα μεταξύ της ΕΜΠ και των εργασιών στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

Μολονότι οι αναλύσεις της Επιτροπής σχετικά με την κατάσταση των κρατών μελών ήταν γενικώς καλής ποιότητας, οι εκθέσεις που δημοσιεύονταν δεν εστίαζαν επαρκώς στην ικανότητα αποπληρωμής τους. Οι πληροφορίες σχετικά με τις αποπληρωμές των δανείων βρίσκονταν διάσπαρτες στις εκθέσεις, και υπήρχαν αδυναμίες στις αναλύσεις των κινδύνων για την ικανότητα αποπληρωμής. Οι ελεγκτές σημείωσαν ότι η νομοθεσία δεν αφήνει περιθώρια ευελιξίας: ακόμη και αν η Επιτροπή αξιολογήσει τον κίνδυνο μη αποπληρωμής ως χαμηλό, δεν μπορεί να αναστείλει την εποπτεία της ούτε να μειώσει τη συχνότητα υποβολής εκθέσεων. Επίσης, για τα τέσσερα κράτη μέλη που τελούν υπό ΕΜΠ, η Επιτροπή δεν προσδιόρισε επισήμως τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που προτίθετο να παρακολουθεί. Σε ορισμένες περιπτώσεις, παρακολούθησε υλοποιούμενες από τα κράτη μέλη μεταρρυθμίσεις διαφορετικές από εκείνες που είχαν συμφωνηθεί στο πλαίσιο του προγράμματος μακροοικονομικής προσαρμογής.

Στο πλαίσιο της ενισχυμένης εποπτείας, τα κράτη μέλη καλούνται να λάβουν μέτρα για την αντιμετώπιση των τρωτών σημείων, λαμβάνοντας υπόψη τις συστάσεις ανά χώρα (ΣΑΧ) που εκδίδονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Ομοίως, στο πλαίσιο του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας που εγκρίθηκε πρόσφατα, τα κράτη μέλη οφείλουν να εξηγήσουν με ποιον τρόπο τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητάς τους συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που προσδιορίζονται στις ΣΑΧ που τα αφορούν. Σκοπός της εποπτείας της Επιτροπής είναι η επαλήθευση της προόδου που σημείωσε το κράτος μέλος στην αντιμετώπιση των προκλήσεων, σύμφωνα με τις ΣΑΧ. Ωστόσο, αν και η ίδια ειδική ομάδα της Επιτροπής είναι υπεύθυνη τόσο για την καθοδήγηση της υλοποίησης του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας όσο και για τον συντονισμό του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, δεν είναι αρμόδια για την ενισχυμένη εποπτεία. Οι ελεγκτές κρίνουν πως η Επιτροπή πρέπει να εξετάσει το ενδεχόμενο ένταξης της ΕΜΠ και της ενισχυμένης εποπτείας στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, και να συμφωνεί με τις εθνικές αρχές ως προς τον αναλυτικό κατάλογο των μεταρρυθμίσεων που θα υπόκεινται σε μεταπαρακολούθηση.

Γενικές πληροφορίες

Η έκθεση αυτή συμπληρώνει προηγούμενες ελεγκτικές εργασίες σχετικά με τη χρηματοδοτική συνδρομή προς τα κράτη μέλη και την οικονομική διακυβέρνηση της ΕΕ (στο πλαίσιο του «εξάπτυχου», του «δίπτυχου» και του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου).

Η ειδική έκθεση 18/2021, με τίτλο «*Εποπτεία της Επιτροπής επί των κρατών μελών που εξέρχονται από πρόγραμμα μακροοικονομικής προσαρμογής: ένα κατάλληλο εργαλείο που χρήζει εξορθολογισμού*» είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο του ΕΕΣ (eca.europa.eu).

Επικοινωνία με τον Τύπο

Γραφείο Τύπου του ΕΕΣ: press@eca.europa.eu

Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - κιν.: (+352) 691 553 547

Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu - κιν.: (+352) 691 551 502